

07 වන පිටුවේ

නේවාසිකව ප්‍රතිකාර ලබා ගත්තේය. වරින්වර ඔහු ගේ මතකය අලුත් වේ. මිතුරන් හඳුනා ගනී. අතින් අල්ලා ගෙන සිටී. එහෙත් පෙරදා දුටු මනෝ අපට හමු නොවේ. ඔහු රෝහලේ සිට යළි නිවසට පැමිණෙන්නේ නිවසින් පිටව ගිය මනෝ ලෙස නොව එක්තැන්ව සිටීමට පුරුදු විය යුතුය යන සංඥාව රැගෙන පැමිණි රෝගී මනෝරත්න ලෙසය. ඉන් පසු කිසි දින මනෝ සයනයෙන් නැගිටිවේ නැත. බිරිඳ ජයන්ති, දියණි ඉන්ද්‍රවර් උත්පලා, බෑනණුවන් වූ ශ්‍රීවංක, ඥාති මිත්‍රාදීන්ගේ සුවදුක් විමසීමට ලක්වෙමින් නොඅඩුව අවශ්‍ය ඖෂධ හා ආයුර්වේද ප්‍රතිකාර ලබමින්, ඒ තැමටම වඩා වටිනා ආදරය ද ලබමින් මනෝ ජීවිතය හා පොර බැදුවේය. මෙල්බර්න්හි වෙසෙන පුතු භානුක, ලේලිය හිරණ්‍යා හා හිඳෙනාම මිණ්ඩරියෝ මනෝ අසලම වූහ. භානුකගේ දියණියන් අතරින් කුඩාම දියණි සීයා සමග දැවෙමින් ඔහු හා ඇයට හුරු ඉංග්‍රීසි බසින් සීයා අමතමින් ඔහුගෙන් ප්‍රශ්න අසමින් සිටිනු මම කිහිප වතාවක්ම දුටුවෙමි. ඔවුන් පෙරළා මෙල්බර්න් කරා ගියේ සැප්තැම්බරයේ දීය. එතෙක් ඉඳ හිට වදනක් හෝ දෙකක් දෙඩූ, ඔහු බලන්නට පැමිණි මිතුරකු හඳුනාගන්නට හැකි වූ මනෝ ඔක්තෝබර් අග සිට නිසලව නිහඬව වැහිරී සිටින රූපකාය පමණක් බවට පත්විය.

මෙල්බර්න්හි වෙසෙන මනෝගේ මිත්‍ර සමාගමය, ජයශ්‍රී හා දීපාලී, මිලංකා, මංජන වන්දුප්පි, රාජා රාජපක්ෂ, අතුල සමරසේකර, විලාඩ් අල්විස්, ශාමන් ජයසිංහ, කුමාර් හා සිරිමා චිද්‍රවීර, විජේ, රේණුකා, යසෝදරා, කුසුම්සිරි හා එහි වෙසෙන මනෝ ආදරය කරන, පේරාදෙණිය සරසවියේ ආදි විද්‍යාර්ථීන් ඇතුළු රසිකයන් විසින් මනෝ නමින් මනෝගේ ගීත සන්ධ්‍යාවක්, 2019 අගෝස්තු 30 වැනි දා මනෝරම්ය ගීත සන්ධ්‍යාව නමින් පවත්වා ඉන් ලද අරමුදල් මගේ පෞද්ගලික බැංකු ගිණුම හරහා මනෝට ලැබෙන්නට සලස්වමින් තම මිතුරු කලාකරුවාට අනුග්‍රහය දැක්වූ බව මතකය. මනෝ දැක ගන්නට ඔහු කොහි සිටින්නේ ද කියා දැන ගැනීමට මිතුරෝ රසිකයෝ උත්සාහ කළහ. ඉඳ හිට මනෝ බලන්නට යෑමට පුරුදුව සිටි මම ඒ ගමන් අත් හිටවූයේ ඔහු දැකීමෙන් පසු සිත පිරෙන දුක ශෝකය වාවා ගන්නට නොහැකි නිසාමය. කතාබහ කළ දිනවල අතින් අල්ලා වචනයක් දෙකක් පවසන්නට උත්සාහ ගත් මනෝ වෙනුවට, දැස් නොහරින, මුව ගොළු වූ මනෝ කෙනකු දකින්නට, එසේ දැකීමෙන් පසු දැනෙන වේදනාව විඳ දරා ගැනීමට අපොහොසත් බැවින් ම ඔහු දැකීමෙන් අපත් වි සිටියෙමි.

මහාචාර්ය සුනන්ද මනේන්ද්‍ර මනෝ බලන්නට අවශ්‍ය වූයේය. ජයන්තිට කතා කොට ඔහුටත් පුතු සවිඉටත් මනෝ දැක ගන්නට ඉඩ සලසා දුනිමි. රෝගීව එක්තැන් වූ මනෝ, වරක හෝ දැක බලා ගන්නැයි සුනන්ද ආර්යරත්න හා නන්දා මාලනීට බොහෝ වර කීව ද ඔවුන් දෙදෙනාට ඊට ඉඩ නොලැබිණ. පසුව එක් සවසක මනෝ දැකීමෙන් පසු කාමරයෙන් වළියට පැමිණ සුනන්ද දැඩි ලෙස කම්පාවට පත්ව හැඳූ බව ජයන්ති මා සමග කීවාය. පසු දිනෙක සුනන්ද මගෙන් විමසූයේ මනෝ වලෙස ජීවත්වීමේ තේරුම මොකක් ද බුද්ධි කියායි. උත්ප්‍රාසය වන්නේ ඔවුන් දෙදෙනා මනෝ දකින්නට යද්දී මනෝගේ සුවදුක් විමසා නිවසින් වළියට ආ මිතුරා වූයේ සුමන්ද සිරසේන වීමය. පෙරදා ජීවිතය සමග පොර බැදූ සුමන්ද සුවපත් වෙමින් සිටිනා කල, ඔහු බලන්නට මනෝ ප්‍රමුඛ අප කණ්ඩායම සති අන්තයක ගම්පහ ගිය ගමන මට සිහි විය. එදා සුමන්ද මනෝ ප්‍රමුඛ අප සම දැක

කතා බහ කරමින් ගී ගයමින් සතුටු වූයේය. මෙදා මනෝට සුමන්ද හෝ අප කිසිවෙක් නොපෙනේ. කතාබහක් නැත. මනෝ මෙබඳු ජීවිතයක් කෙලෙස ගත කරන්නේදැයි අදහා ගත නොහැකිය. ජීවිතය යනු එය දැයි නොදනිමි. නිහඬව නිසලව සිටිනා මුත් මනෝගේ රූපකාය හෝ දකින්නට රිසි මිත්‍ර සමාගමයෙහි කිසිදු අඩුවක් නොවීය. ජයන්ති සෑම අවස්ථාවකම ,ඔහුට ප්‍රතිකාර නොකරන සැඟ පාලයේ දී දොරගුලු විවර කොට මනෝ දැක ගන්නට රිසිකයනට ඉඩ සලසා දුන්නාය. ඔක්තෝබර් අග කාලයේ සිට මනෝ නොවේ නෙතක් විවර කොට ඔවුන් දෙස බැලූයේ. මුව විවර කොට වදනක් දෙඩූයේ. හද ගැස්ම පමණක් ඉතිරිව තිබූ මනෝගේ රූප කාය දැකීම සිතට දුක් වේදනාවක් මිස සතුටක් ගෙන නොආවේය. මේ මාස කිහිපයෙහි ඇතැම් සමාජ මාධ්‍ය ජාලා හා මුහුණු පොත මිතුරන් විසින් මනෝට නිවන් සුව ප්‍රාර්ථනා කිරීමට ද උනන්දුවක් දක්වා තිබිණ. ඒවාට කොතෙක් පිළිතුරු ලිව ද ඔවුන් උත්සාහය අත් හැර තිබුණේ නැත. ඒ පිරිස් ඉන් කුමන සතුටක් ලැබුවාදැයි නොදනිමි. මා අවසන් වරට මනෝ දුටුවේ 2019 දෙසැම්බර් 22වැනි දාය. මනෝගේ නිවස යාබද රතනාරාම විහාරයේ ඉරුදින දහම් පාසලේ තැනි බෙදා දීමේ උත්සවයට දෙසුමක් සඳහා ගිය පසුවය. මනෝගේ නිවසට ගොඩ වැදී කාමරයට එබී ඔහු මුහුණ බලා පිටතට පැමිණියේ එහි රැඳී සිටීමෙන් සිතට දැනෙන වේදනාව විඳින්නට ඇති නොකැමැත්ත නිසාය. එහෙත් නිරතුරුවම මනෝගේ දියණි උත්පලා , (ගුංගී) ගෙන් හෝ බිරිඳ ජයන්තිගෙන් මනෝගේ සුවදුක් විමසීමේ පුරුද්ද අත් නොහළෙමි.

2020 ජනවාරි 11 වැනි දා අප සමග නොල්සිම් ආයතනයේ සේවය කළ ලිලන්ත සුබසිංහ සගයාගේ දියණියගේ විවාහ මංගල සාදය තලවතුගොඩ ග්‍රන්ඞි මොනාක් නි පැවතිණි. මනෝ පිළිබඳ මතකය අවදි වූයේ එදින රාත්‍රියේ එහිදී හමු වූ මිතුරන් දෙදෙනකුගේ කතාබහ නිසාය. වෘත්තිකයන්ගේ සංගමයේ ධජු සරත් ගමගේ හා ජයන්ති ගාල්ලෙන්වා මා සමග කතාබහේ දී මනෝට දැක් කෙසේදැයි විමසූහ. වෙනසක් නෑ, ඔහේ ඉන්නවා , මගේ පිළිතුර විය. ඔවුන් දෙදෙනම පසුගිය වසරක මගේ පොත් දොරට වැඩුම්ක දී මනෝ කළ කතාව යු නළයෙන් (U Tube) නරඹා තිබිණ. එය අසුර විස්මිත දෙසුමක් යැයි ඔවුහු කීහ. මා පිළිබඳ, මගේ පෞද්ගලික ජීවිතය පිළිබඳ පවුලේ තොරතුරු පිළිබඳ මනෝ කෙසේ තොරතුරු සොයා ගත්තේදැයි ඔවුහු විමසියට පත්ව සිටියහ. ඒ මතකය සමග මා නිවසට පැමිණියේ 11 වැනි දා රාත්‍රී 11 ට පමණය.

මැදියම් රැයේ මගේ ජංගමයා හඬන්නට පටන් ගත්තේය. පිළිතුරු දීමට පෙර ඇමතුම විසන්ධි වූ මුත් කතා කළේ සෝමපාල පතිරගේ මිතුරා බව දැන ගනිමි. ඔහු මනෝගේ නාට්‍ය කණ්ඩායමේ සංවිධායක, නළුවා, අප මිතුරා වූයේය. ඔහු මේ මැදියම් රැයේ මා අමතන්නේ කුමන පණිවුඩයක් දීමට දැයි දෙවරක් සිතන්නට මට අවශ්‍ය නොවූ මුත් මම පෙරළා ඔහු ඇමතු වෙමි. 'බුද්ධි දැන් ඊකකට කලින් මනෝ අයිතා නැති වුණාලු 'ඔහු කීවේ එපමණයි. ඒ පුවත වතරම් කලින් ලැබේවි යැයි සිතූණේ නැත. 12 වැනි ඉරිදා අලුයම එකයි තිනට පමණ මනෝ සදනටම අප හැර දමා ගිය පුවත බෑනණුවන් වන ශ්‍රීවංක සනාට කළ පසු මොහොතකට හදවත නැවතුණු සෙයක් දැනුණ ද, මා පළමුව කළේ මනෝ සැබැවින්ම දිවි සැරිය නිමා කළ බව මුහුණු පොත පෝස්ටුවක් මගින් දැනුම් දීමය. මෙල්බර්න්හි වෙසෙන මනෝ හා අපගේ සන් මිත්‍ර මනෝ දැකගන්නට නොලැබීමෙන් දුකට පත්ව සිටි ජයශ්‍රී

වන්දුප්පි වෙත දුරකතන ඇමතුමක් ගත්තෙමි. ඔහු නොපෙනුන මුත් ඔහුගේ හැඳුම මට ඇසිණ. මොහොතක් අප දෙදෙනා අතර කතාබහක් නොවිණ. 'එක අතකට හොඳයි මවං මනෝ තවත් දුක් විඳ විඳ ඒ විදියට ඉන්නවට වැඩිය. 'මා කියන්නට සිතා සිටි වචන ජයශ්‍රීගේ මුවින් නික්මිණ. 'එහෙම නම් උඹල වැඩ ඊක කරපල්ලා' දැන් කට්ටිය වයි මනෝට අයිතිවාසිකම් කියන්න.' ඒ ඔහුගේ වචනයයි. ඉන්පසු සුනන්ද ආර්යරත්න ඇමතු මුත් පිළිතුරක් නොවිණ. රූ ගත කිරීම් සඳහා නම්බන්තොට යන බව මා හා පැවසූ බව මතක් වීණ. මනෝ හා අප දෙදෙනාගේම මිත්‍ර කේ.ඩී. සේරත් නින්දෙන් අවදි කරවා පුවත සැල කළෙමි. පසුවදා උදෑසනම 80 කණ්ඩායමේ සාමාජිකයකු වූ ද, සොක්‍රටීස් නව නිෂ්පාදක හා උක්දඬු ගින්න නාට්‍යය නිෂ්පාදනය කළ මිතුරා, නිමල් ඒකකායක සමග පෙරවැරවීමේ අධීර්ණ මාවතට ගියෙමු. එතෙක් මනෝ සිටි කාමරය දැන් නිස්සය. කතා නැති, දැස් නොහරින හෝ මනෝ කෙනකු එහි නොවේ. සියල්ල පාලුය. නිස්සය. මහා දුකකින් හදවත් පිරී තිබෙනු දැනේ. භානුක පුතු ඉරිදා රාත්‍රියේම පැමිණෙන බැවින් අවමංගල කටයුතු 15 වැනි බදාදාට නියම කොට තිබුණි. සවස 5 ට බොරලැස්ගමුව පොදු සුසාන භූමියේ ආදානනාගාරයේ දී කටයුතු කරන බව දැන ගනිමු. මනෝ වැනි මහා පුරුෂයකු පෙට්ටිය පිටින් ගස් පෝරණුවට දමනු වෙනුවට ගෞරවාන්විතව ආදානන කටයුතු සිදු කළ යුතුය යනු මගේ නිමල්ගේත් අදහස විය. අප දෙදෙනා පවුලේ අයට ඒ බව දැනුම් දුන්නා පමණක් නොව විතකය සඳහා වන වියදම අප විසින් දරණු ලබන බවද කීවෙමු. කැනඩාවේ වෙසෙන අපිත් ජනදාස හා වන්දුරත්න බණ්ඩාර ඇතුළු මනෝ ආදරය කරන මිතුරන් ඊට උදව් කිරීමට ඉදිරිපත් වූහ. සෝමසිරි අද්දරපතිරණ, මහාචාර්ය විමල් රත්කඩුව, එච්.ඤු ප්‍රේමසිරි, ප්‍රේම දිසානායක, නිමල් හා මා එක් වි පිරිවැයෙන් විශාල ප්‍රතිශතයක් සඳහා දායක වූවෙමු. රථවාහන හැසිරවීමට, නිවසට එන පිරිසට 15 වැනි දා තෙක් ආහාර සැපයීමට කටයුතු සම්පාදනය කිරීම වැදගත් බව හඳුනාගත්තෙමු. 12 වැනි දා සිට 15 වැනි දා රාත්‍රිය තෙක් රතනාරාම පාලේ සියලුම අසල්වැසි නිවැසියන්ගේ නිවෙස් හි ගේට්ටු වෙලාවක් කලාවක් නොබලා විවෘතව තිබුණේ මනෝ ට ඔවුන් තුළ වූ ආදරය නිසාය. 12 වැනි දා සිට 15 වැනිදා තෙක් ඇතැම් රැයෙක නිවැසියන් නින්දෙන් අවදි කරවා තම වාහන වළියට ගන්නට පවා සිදු වූව ද ඔවුහුගේ මනුස්සකම නින්දට වඩා වටිනා බව පෙන්නුම් කළ බව දුටිමි. රැය දවාල නොබලමින්. දිවයිනේ නෙක දෙසින්, නෙක වයස් මට්ටම්, විවිධ වෘත්තීන්වලට අයත් දෙනෝ දාහක් දෙනා ඔවුන් ආදරය කළ රසවතා ගේ මුහුණ දකින්නට එක් රොක් වූයේ සැබෑ කලාකරුවා මිනිසුන්ගේ හදවත්හි සැමදා ජීවත්වන නියාමය සනාට කරමිනි. මනෝගේ බිරිඳ ජයන්තිගේ ඉල්ලීම වූයේ මනෝගේ කැමැත්ත පරිදි සියලු

කටයුතු වාමිව හා නිවසෙහි, ගමෙහි සිදු කිරීමට උපකාර කරන ලෙසය. මනෝට රාජ්‍යගෞරව නොලැබුණේ කිමද වැනි ප්‍රශ්න ඇතැම් පිරිස් විසින් නගා තිබුණ ද, විවෘතව පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් පවුලේ හෝ මනෝගේ සමීප මිතුරු සමාගමයට නොවූණේ සියල්ල මනෝ පවසා තිබූ ලෙස ඔහුගේ කැමැත්ත පරිදි ඉටුවන බැවිනි. අවමගුල් උත්සවයේ එක් පැවිදි කතාවක් හා එක් ගීත කතාවක් පමණක් විය යුතුය යන්න හා ගීත කතාව මහාචාර්ය සුනන්ද ආර්යරත්න හෝ ජයන්ති ඇත්තනි විසින් කළ යුතුය යන්න ඒකමතික තීරණය විය. සුනන්ද ආර්යරත්න ඔහුගේ නවතම චිත්‍රපටයේ රූ ගත කිරීම් අතර නම්බන්තොට සිරවී සිටියේ දැඩි සොවිනි. ඔහුට මනෝගේ දේහයට ගෞරව දක්වන්නට හෝ ඉඩක් සොයා ගත නොහි දැඩි දුකකින් හා කම්පාවකින් සිටි බව මම දනිමි. මනෝ පිළිබඳ රූපවාහිනී නාලිකා සියල්ලම, පුවත්පත් සියල්ලම, සමාජ මාධ්‍ය ජාලා සෑම එකක්ම නිසි ගෞරව ලබා දුන් ආකාරය විශිෂ්ටය.

දැන් සියල්ල නිහඬය. ගුරුතරුව බැස ගොසිනි. ප්‍රේමයෙහි අරුත පහදා දෙන්නට උද්දාල බිඳුණු චිත්‍ර නොපෙනේ. ජීවන බරින් පෙළෙමින් සිටින මිනිසුන් ගේ ජීවිතවලට සැතලු සරල විනෝදය රැගෙන ආ අන්දමේ කොහි වේ දැයි නොදනිමි. තම

වැසියන්ගේ මා පියන් ඔහු හා ඔහුගේ දේවිය බව පැවසූ වෙසතුරු නිරිඳු ද අද දකින්නට නොමැත. එහෙත් ජයලත් මනෝරත්න නම් වූ පටිසෝතනාම් තීර්ථ යාත්‍රිකයා කොහේ හෝ සිට අප දෙස බලා සිටිනු අපට පෙනේ. අපට දැනේ. 15 වැනි ඉරිදා සැඟ යාමයේ බොරලැස්ගමුව සුසානභූමියේ සුදුපාට විතකය මුදුණින් කළු දුම් ගොඩයක් සේ හිස් අහසට එක් වූයේ දැවී ගිය ඔබගේ නිසල සිරුර දැවෙන කල්හි නඟුණු දුමක් මිස අප හදවත්හි සදාකාලිකව තැන්පත් කොට ඇති ඔබගේ ගුණ සුවඳ නොවේ.

මනෝ ඔබ විශිෂ්ටය. අතුලසයය. ජීවමානය.

සන්නසා